

Nyhetsbrev från eSam

Det här nyhetsbrevet vänder sig till eSamverkans-programmets (eSams) medlemsorganisationer. Det distribueras till dig som ingår i något av våra forum eller har anmält att du vill prenumerera på det och du får gärna sprida det vidare till andra. Nyhetsbrevet kommer ut månadsvis, eller oftare vid behov.

Tre insikter om det digitala ekosystemet

Nyligen kom OECDs rapport Digital Government Index (DGI) för 2019, där Sverige placerar sig långt ned på listan i jämförelse med andra länders digitala mognad. Bland annat är vi enligt mätningen, näst sämst på öppenhet som standard och användardriven utveckling av tjänster. Resultatet väcker många tankar kring hur vi kan driva digitaliseringsarbetet ännu bättre och hur vi kan öka samarbetet ytterligare för att lösa gemensamma utmaningar.

I oktober träffades eSams utvecklingsforum, för att få information om det digitala ekosystemet och diskutera utmaningarna vi står inför. En av insikterna från mötet var vikten av att utgå från användarperspektivet, en annan om att den digitala förflyttningen behöver beskrivas på fler sätt än tekniskt och en tredje om en bättre integrerad samverkan kring digitalisering i myndigheternas egna utvecklingsplaner. Nu pågår ett arbete som ska tydliggöra det digitala ekosystemet för att ytterligare öka förståelsen. Målet är att beskriva hur vårt arbete kan bidra i ett större digitaliseringsperspektiv.

Fia Ekelöf, kanslichef eSam

I detta nummer:

[Migrationsverket: Samverkan i livshändelsen Flytta är ett embryo till något större](#)

[Temamöte – Schrems II-domens påverkan på myndigheters närvaro i sociala medier](#)

[Temamöte – Unga under 30](#)

[Inera – säker digital kommunikation, en inbjudan](#)

[Nytt om namn](#)

[Kalendarium](#)

Migrationsverket: Samverkansprojektet Flytta är första steget i livshändelsen *Flytta till och från Sverige* och ett embryo till något större

Det här är en artikel från Migrationsverket.

Med endast några månader tills den myndighetsgemensamma tjänsten *Flytta* öppnas upp globalt, har projektets kommunikatör Emma Patel, intervjuat Migrationsverkets utvecklingsledare [Karin Derestam](#) om varför projektet är så strategiskt viktigt och om det långsiktiga målet: En samlad digital ingång.

Karin Derestam, utvecklingsledare Migrationsverket

Varför är Flytta ett strategiskt viktigt projekt?

- Flytta är embryot till något större och har kopplingar både till eSam, DIGG och nationell digital infrastruktur. Det är här vi börjar bygga den gemensamma plattformen, det första steget mot visionen: En nationell ingång för privatpersoner i samklang med EU förordningen Single Digital Gateway (SDG).

Kan du berätta lite mer om visionen?

- Målbilden är att skapa en nationell ingång för privatpersoner med olika delar från olika livshändelser men som använder samma byggblock på ”baksidan” och som har en gemensam ingång (frontend). Detta för att förenkla för privatpersoner i och utanför Sverige. Men för att nå dit krävs det en långsiktig, och stegvis, utveckling i samverkan eftersom mycket i den gemensamma utvecklingen utmanar dagens strukturer, exempelvis inom juridik, arkitektur, förvaltnings - och finansieringsmodeller.

Förutom att ta fram en tjänst är även samverkan viktigt i detta projekt – varför?

- Ska vi förenkla för individen måste vi samarbeta! Och ska vi skapa samhällsnytta blir samverkan jätteviktig. Det finns många generiska behov och för att jobba effektivt måste vi jobba ihop. Konkreta projekt som Flytta är motorn som driver större arbeten så

som livshändelseinitiativet framåt. Och det är anledningen till att Flytta är ett viktigt projekt.

Kan du förklara lite mer kring vad du menar med generiska behov?

- Många myndigheter har samma behov och vi bör därför tillsammans ta fram gemensamma komponenter och byggblock som kan återanvändas. Exempel på det: Informationsutbyte och identifiering är några frågor som vi måste lösa tillsammans. Vid livshändelsen Flytta till och från Sverige är Migrationsverket ofta den myndighet som möter denna målgrupp först och identitet och e-legitimationsfrågan är därför viktiga frågor som vi vill vara med och forma. Samtidigt måste vi förstå att vi inte kan lösa ut frågorna själva, det krävs samarbete.

Projektet inriktar sig på arbetskraftsinvandring utanför EU/ESS och att individen ska göra processen själv. Kan du berätta lite varför det blev denna målgrupp?

- Olika branschorganisationer men även regioner i Sverige uttrycker ett stort behov av utländsk arbetskraft, även Sveriges kommuner och regioner (SKR) har lyft detta. Arbetsmarknaden skriker efter vissa kompetenser och att satsa på arbetskraftsinvandring är ett viktigt tillväxtperspektiv för Sverige. Vi måste börja stycka elefanten någonstans, vi kan inte göra allt direkt. Därför var det viktigt att hitta en smal målgrupp som hade behov av denna typ av tjänst. Och om Sverige ska kunna konkurrera med andra länder om efterfrågad kompetens är det viktigt att ha attraktiva digitala tjänster. Något som många andra länder redan har.

Även om stor del av denna målgrupp har stöd av sin arbetsgivare eller till och med använder ombud så hoppas jag ändå att Flytta kan vara till hjälp när man står och väljer - vill jag flytta till Sverige för att jobba? Sedan tror jag att också att Flytta är ett stöd för ombud, även om de inte är målgruppen, då de kan hänvisa till tjänsten.

Vad är nästa steg?

- Vi arbetar för fullt på vad nästa steg inom livshändelsen ska bli samt en plan för det. Men det övergripande målet är att täcka hela livshändelsen Flytta till och från Sverige och därmed fylla på med fler målgrupper exempelvis studerande och anhöriginvandring m.m. Men vi måste också fortsätta att utveckla olika grundförutsättningar så som identifiering och andra byggblock som vi idag inte har förutsättningar eller möjligheter att lösa ut.

Vem håller ihop arbetet framåt?

- Arbetet som är kopplat till livshändelsen Flytta till och från Sverige driver samordningsgruppen inom ramen för eSam och här är Migrationsverket färdledare och har ett särskilt ansvar. Samordningsgruppens uppdrag är att på strategisk nivå ta fram underlag för beslut till styrgruppen för livshändelsen där deltagare på avdelningschefsnivå deltar. Samordningsgruppens arbete handlar om att analysera målgruppens behov, vilket sker genom kontakter med andra myndigheter och övriga aktörer, men också genom löpande återkoppling med Flyttprojektet.

Projektet Flytta baseras på frivillig samverkan – hur ser du på det?

- Frivillig samverkan är alltid lite svajigt och svårare att styra och därmed också mer utmanande. Men det är också otroligt roligt och berikande att samarbeta. Det viktiga är att man kan lyfta blicken och fokusera på samhällsnyttan ens myndighet kan bidra till.

Olika myndigheter har olika uppdrag, som tillhör olika departement samt olika styrning och det är därför det blir komplext med frivillig samverkan. För att säkerställa en hållbar långsiktig utveckling krävs en tillika långsiktig och tydlig styrning från regeringen och de olika departementen. Vill vi säkra en långsiktig styrning krävs det oftast ett regeringsuppdrag. Statlig styrning skapar förutsättningar för ett långsiktigt arbete. Men tills ett sådant direktiv finns på plats blir frivilliga samverkansprojekt som styr oss mot en gemensam digital ingång jätteviktiga.

Några sista tankar kring hur vi ska lyckas nå visionen?

- För att verkligen ta tillvara på digitaliseringens möjligheter krävs det samverkan då mycket handlar om att skapa standarder och riktlinjer. Myndigheterna får inte jobba i stuprör. Men vi måste ha respekt för att det vi gör är komplext. Det är inget man löser på ett drygt år. Vi måste ha tålamod och uthållighet men se till att vi styr åt rätt håll.

Temamöte – Hur påverkar Schrems II-domen myndigheters närvaro i sociala medier?

Sedan domen i EU-domstolen i juli i år, har det stått klart att myndigheters användning av sociala medier står inför stora utmaningar. eSams sakområdesgrupp Kommuniaktion lyfte behovet av att få kompetensutveckling kring detta och därför bjöds Katarina Ladenfors, advokatfirman MarLaw, in till ett välbesökt temamöte den 28 oktober för att ge deras tolkning och ge råd till deltagarna om vilka åtgärder som bör vidtas.

Katarina Ladenfors, advokatfirman MarLaw

Katarina är flitigt anlita av bland annat branschorganisationen Sveriges Kommunikatörer i frågor rörande kommunikationsjuridik, som är byråns huvudsakliga inriktning.

Rekommendationen för att fortsätta kommunicera via sociala medier, är att kontrollera om användningen innebär överföring av personuppgifter till tredje land (vilket merparten av sociala medieplattformar gör). Om så är fallet, kontrollera om plattformen tillämpar godkända standardsavtalsklausuler vid överföring eller om det finns stöd i undantag i GDPR (t.ex avtal eller samtycke). Gör sedan en konsekvensbedömning och överväg att använda sociala medier enbart utifrån journalistiska ändamål.

Konsekvensanalysen enligt GDPR ska göras för att kunna bedöma riskerna för enskildas fri- och rättigheter, för att effektivisera GDPR-arbetet och inte minst för att minska riskerna för sanktioner.

Konsekvensanalysen görs i fyra steg:

- 1) Dokumentera personuppgiftsbehandlingen tydligt. Identifiera olika typer av personuppgifter, finns det kategorier som innebär särskilda risker? Fäst extra uppmärksamhet kring personuppgifter som kan förekomma i bilder på barn, etniskt ursprung, politiska åsikter och uppgifter om hälsa.
- 2) Analysera vilka rättsliga grunder som stödjer personuppgiftsbehandlingen, t.ex artikel 6 i GDPR om samtycke eller avtal.
- 3) Ta reda på om de registrerade får tillräckligt tydlig information. Underlätta för de registrerade så att de kan utöva sina rättigheter enligt artiklarna 15-22 i GDPR. Använd ett tydligt språkbruk – anpassa språket efter målgruppen. Se också till att era kontaktuppgifter är lättillgängliga.
- 4) Se över skyddsåtgärderna för personuppgiftsbehandlingen. Vidta tekniska och organisatoriska åtgärder och säkerställ en tillfredsställande säkerhetsnivå. Det kan exempelvis vara att bara viss kvalificerad personal kan administrera era sociala medier, att införa gallringsrutiner för att minimera risk för spridning och

att ha kontinuerlig internutbildning kring den tekniska utvecklingen för sociala medieplattformar.

Katarina Ladenfors rekommenderar också att se över och anpassa samtliga avtal och dokument till GDPR, för den rådande situationen med överföringar till tredje land. Det kan exempelvis vara avtal med fotografer och bildbyråer, modellavtal, avtal med reklambyråer som reglerar upphovrätt och ansvarsfrågor, PUB-avtal och samtycken enligt GDPR. Uppdatera även organisationens policy för integritetsskydd med överföringar till tredje land.

Temamöte – Unga under 30

- Vad är det vi inte förstår att vi inte förstår? Det var en fråga som upprepades många gånger under ett temamöte för eSams Samordningsgrupp den 22 oktober. Försäkringskassans innovationsprojekt *Unga under 30*, har under en tid arbetat med att förstå hur det kommer sig att unga i mycket högre grad än andra grupper, ringer till kundtjänsten hellre än att använda de e-tjänster som finns på Försäkringskassans webbplats. Det har också visat sig att informationen är svår att förstå och unga känner ofta inte till att de har rätt till ersättning från sjukförsäkringssystemet.

Innovationsstudenterna Mimmi Berg och Tove Sigfridsson från Mälardalens högskola presenterade tillsammans med Försäkringskassans Maria Kristiansson och Jenny Annebäck slutsatserna i innovationsprojektet. Budskapet var tydligt; unga har helt andra behov av information från myndigheterna och är inte alls så digitala som vi tror. Myndigheternas tjänster är svåra att använda och bygger på uppfattningen av en norm där unga av idag inte ingår.

Tove Sigfridsson, Mimmi Berg, Maria Kristiansson och Jenny Annebäck

-Satsa mycket mer på utforskande arbete och gå inte direkt till lösningarna. Det blev medskicket från Mimmi och Tove, en stark insikt som berörde de 45 deltagarna djupt vid mötet. Kontakta [Jenny Annebäck](#) eller [Maria Kristiansson](#) för mer information om projektet.

eSams Samordningsgrupp följer upp seminariet med en workshop den 3 november, för att bl.a. titta närmare på hur myndigheterna bättre kan möta behoven hos unga vuxna.

Inera – Säker digital kommunikation, en inbjudan

Den 10 december håller projektet Säker digital kommunikation, SDK, ett avslutande webbsänt informationsmöte under en heldag.

Konceptet Säker digital kommunikation riktar sig till offentligt finansierade verksamheter i Sverige med syftet att ge grundläggande förutsättningar för säkert utbyte av ostrukturerad information. Kanaler som exempelvis fax och brev ska kunna ersättas med digital och säker meddelandeöverföring.

Det treåriga projektet avslutas i år och under nästa år kommer det att bli möjligt för kommuner, regioner, statliga myndigheter och privata utförare av offentligt uppdrag att börja ansluta till SDK. Under mötet presenteras status, resultatet från årets pilottester samt vägen framåt för SDK. I programmet ingår även en paneldiskussion mellan huvudaktörerna i projektet som Inera, SKR och DIGG samt en frågestund.

Mer information om SDK-projektet på inera.se

Informationsmötet är kostnadsfritt. Här finns [inbjudan och mer information](#) om hur du anmäler dig.

Nytt om namn

Patens- och registreringsverket är nya medlemmar och Maziar Soltani är PRV's representant i Samordningsgruppen.

Kalendarium

- 3 november, Samordningsgrupp
- 5 november, sakområdesgrupp Arkitektur
- 16 november, expertgrupp Juridik
- 17 november, expertgrupp Säkerhet
- 26 november, temamöte Samordningsgruppen
- 27 november, Styrgrupp

Läs mer på esamverka.se och följ oss på LinkedIn: [eSamverkansprogrammet \(eSam\)](#).
Nyhetsbrevet publiceras också på esamverka.se